

MALÍNSKÉ NOVINY

1/2022 | vydává obec Nový Malín | www.novymalin.cz

Vážení spoluobčané,
rád bych touto cestou poděkoval vám všem, kteří jste se podíleli v průběhu měsíců března a dubna letošního roku na finanční, materiální, ale i společenské a kulturní pomoci válečným uprchlíkům z Ukrajiny. Ať už jsou názory na současnou situaci na Ukrajině, a potažmo v Evropě různé, i z hlediska toho, kdo a co zavinil, pokud konfliktem trpí děti, je to vždy špatně a je morální povinností každého z nás pomoci.

V naší obci je v současnosti v obecních či soukromých prostorech 32 uprchlíků z Ukrajiny (převážně z Kyjeva), z toho 14 dospělých (převážně ženy) a 18 dětí. Tento počet je již delší dobu stabilizovaný.

Děti se od počátku měsíce dubna začleňují ve škole či mateřské školce mezi ostatní děti, jejich maminky pak již mají zaměstnání v Šumperku (firmy SHM či TDK) či v Novém Malíně. Všichni mají snahu pracovat, učit se česky a nebýt přítěží.

Začátkem letošního roku občané zcela jistě zaznamenali změnu v úhradě poplatků za svoz komunálního odpadu. Tato změna byla vyvolána novým zákonem o odpadech a obec Nový Malín se snažila v rámci legislativou daných mantinelů zachovat stávající známkový systém, který je pro občany srozumitelný.

V březnu letošního roku byla v naší obci zahájena poslední etapa stavby „Elektrizace a zkapacitnění trati Šumperk – Libina“ v úseku od nádraží v Libině až do Šumperka. Jedná se o poslední úsek celé trati z Olomouce přes Uničov až do Šumperka. V rámci této stavby dochází k rekonstrukci propustků, k výstavbě nových trafostanic, k výměně železničních spodků, položení nových kolejnic na zcela nový vršek železniční

trati včetně vybudování nových přejezdů v naší obci. Dva nové – přejezdy na hlavní silnici směr Mladoňov a na silnici směr Krásné, Hraběšice, budou opatřeny oboustrannými závorami. Jeden přejezd určený pro zemědělce za traktorovou stanicí MESPOL Medlov, a. s. bude opatřen světelnou výstražnou signalizací. Součástí této stavby je vybudování zcela nového železničního mostu mezi letištěm a přehradou Krásné, který by měl být hotov ve druhé polovině srpna letošního roku. Most bude určený pro průjezd všech nákladních vozidel. Stavba má být dokončena v listopadu roku 2022.

Další významnou stavbou, která má dopad na naše občany a která je v současnosti realizována, je výstavba silničního obchvatu Bludova.

Obě tyto stavby jsou doprovázeny zvýšeným pohybem nákladních aut v naší obci. Od dubna 2022 došlo k významnému nárůstu četnosti nákladních vozidel v naší obci, které jezdí pro hlínu do lomu Krásné a vozí tuto zpět na výstavbu silničního obchvatu. Tato nákladní auta (zejména velké nákladní soupravy – červené a modré barvy) využívají kromě silnice od Šumperka i silnici ve směru na Třemešek – Králec – Dolní Studénky – Sudkov. Zejména tato silnice není pro tak velká vozidla uzpůsobena. Ve spolupráci s obcí Dolní Studénky i se Správou silnic Ol. kraje opakovaně žádáme firmu M-Silnice, která zajišťuje výstavbu silničního obchvatu pro ŘSD České republiky, aby řidiči dodržovali rychlost v obci.

Obec současně omezila rychlost na příjezdové cestě do obce ve směru od Králce, upravila částečně krajnice této silnice. Zhotovitelé staveb komunikace čistí a kropí ve spolupráci s našimi hasiči.

I přes tato opatření je v daných mís-

tech obce velká prašnost a hluk z těchto vozidel.

Vedení obce žádá občany, aby byli trpěliví zejména v první polovině letošního roku, kdy bude největší intenzita návozu materiálů na tyto stavby. Současně je vedení obce vyzývá, aby své případné stížnosti na provoz těchto nákladních vozidel směrovali telefonicky či emailem na obecní úřad k rukám starosty obce. Obec pak může lépe komunikovat se zhotoviteli těchto velkých staveb ve věci sjednání, alespoň částečné nápravy.

Obec v prvních měsících letošního roku nechala zpracovat Místní energetickou koncepci obce Nový Malín (dále jen „MEK“) v souladu s metodikou Ministerstva průmyslu a obchodu. Jedná se o ucelený dokument popisující současný stav v oblasti energetiky nejen u objektů ve vlastnictví obce, ale rovněž u občanů obce a firem v naší obci. Tento dokument je k dispozici na internetových stránkách obce či k nahlédnutí na obecním úřadu.

Současně MEK navrhuje možná koncepční řešení a další postupy směřující k částečné či k úplné energetické soběstačnosti obce a k modernizaci energetického hospodářství venkovského sídla.

Smyslem energetické koncepce je snížení energetické závislosti, snížení cen, které všichni platíme za energie. V praxi to znamená, že např. obec Nový Malín zahájí v letošním roce první etapu výměny sodíkových či halogenových lamp u veřejného osvětlení v obci za ledková svítidla. Tato moderní svítidla budou regulovatelná a například v noční době mezi 23. a 4. hodinou ranní bude možné snížit intenzitu osvětlení.

Pro občany pak obec ve spolupráci

s tvůrci MEK bude od druhé poloviny letošního roku poskytovat poradenství v oblasti možného snížení nákladů na energie v jejich domech – možnosti pořízení fotovoltaických elektráren, tepelných čerpadel, zateplení budov, poskytování kontaktů na projektanty FVE, zpracovatele energetických posudků či studií proveditelnosti apod. či možnosti financování těchto investic (dotační sektor, bankovní sektor apod.).

V loňském roce vedení obce rozhodlo o navýšení koeficientu u daně z nemovitých věcí tak, aby v roce 2022 došlo k navýšení příjmů obce z této daně o minimální částku 2 mil. Kč.

Tyto finanční prostředky obec použije na další výstavbu optiky v obci a na rekonstrukci veřejného osvětlení, jak bylo popsáno výše. Jedná se o jediné zásadní zvýšení plateb ze strany obce vůči občanům v letošním roce.

Z dalších investičních akcí realizovaných obcí v letošním roce je dokončena rekonstrukce budovy č. p. 123 v Novém Malíně (bývalá HOLBA) na sociální byty. V budově vzniklo celkem 10 bytových jednotek pro nájemní bydlení sociálního charakteru (rozvedené matky s dětmi apod.), 2 bytové jednotky k nájemnímu bydlení a 2 ubytovací jednotky pro krátkodobé ubytování.

Pokračuje zdárně rekonstrukce zdravotního střediska, kde vzniknou nové prostory pro zubní lékaře, dětského i praktického lékaře, rehabilitaci a dojde k rozšíření prostor knihovny včetně zabudování výtahu do objektu. Termín dokončení je předpokládán na jaře 2023.

A rovněž pokračuje výstavba nového pavilonu v areálu základní školy s předpokládaným termínem dokončení v září 2022.

Chtěl bych Vám všem popřát příjemné jarní dny, hodně vláhy pro naše zahrádky a spoustu psychických i fyzických sil při zvládání každodenních povinností.

Marek Štencel, starosta obce

EVIDENCE OBYVATEL

K 31. 12. 2020 bylo v naší obci hlášeno 3648 obyvatel, přírůstek za rok **2021** se navýšil o 1 obyvatele, takže **k 31. 12. 2021** bylo v naší obci trvale hlášeno celkem **3649** obyvatel, z toho **3435** obyvatel v Novém Malíně a **214** obyvatel v Mladoňově.

Obec rok 2021	Počet přihlášených	Počet odhlášených	Počet narozených	Počet zemřelých	Celkem	Přírůstky
Nový Malín	78	85	38	33	3435	-2
Mladoňov	7	2	1	3	214	+3
Celkem	85	87	39	36	3649	+1

V roce 2021 se narodilo 39 dětí - 17 děvčátek a 22 chlapců.

V roce 2021 zemřelo 36 lidí - 11 žen a 25 mužů:

Antonín Hýbl – 62 let, Milan Struhar (Mladoňov) – 70 let, Jan Straka – 60 let, Zdeněk Vysloužil – 68 let, Josef Mazurka (Mladoňov) – 82 let, Václav Minařík – 74 let, Jan Šváb – 82 let, Rostislav Nuzík (Mladoňov) – 61 let, Miroslava Kropková – 56 let, Vladimír Řezníček – 65 let, Emilie Snášelová – 84 let, Ladislav Procházka – 67 let, Jan Onderka – 76 let, Miroslav Osladil – 69 let, Jana Gronychová – 75 let, Alois Matýsek – 86 let, Jana Heclová – 70 let, Pavel Tyl – 75 let, Libuše Horáková – 72 let, Zdeněk Caha – 93 let, Antonín Šotola – 65 let, Antonie Doleželová – 74 let, Marie Volfová – 77 let, Miroslav Jašek – 73 let, Věra Diblíková – 66 let, Pavel Vítek – 56 let, Dobroslava Jílková – 78 let, Ivan Kovář – 65 let, Drahomíra Příhodová – 90 let, Jitka Janíčková – 70 let, Viktor Horvath – 49 let, Vladislav Schartel – 66 let, Ladislav Krmela – 70 let, Karel Dolínek – 64 let, Jiří Činka – 73 let, Vladimír Boxan – 49 let.

OBYVATELÉ DLE VĚKU 2021 A KOLAUDACE

2021	Nový Malín	Plechy	Mladoňov	Celkem
Počet kolaudací	9	-	-	9
Počet domů	948	69	85	1102
Počet rekr. objektů	51	0	19	70

Obyvatelé obce Nový Malín + Mladoňov k 31. 12. 2021

Celkem obyvatel	3649
Muži	1856
Ženy	1793
Děti – chlapci	381
dívky	328
Průměrný věk obyvatel	38,5
Nejstarší muž	muž 91 let
Nejstarší žena	žena 97 let
Počet občanů 90 +	10 žen, 2 muži

Jana Vohralíková

NEDÁVNÁ HISTORIE OBCE NOVÝ MALÍN

POČÁTEK SAMOSPRÁVY OBCE

Obci Nový Malín po revoluci v r. 1989 a prvních svobodných volbách v r. 1990 se naskytlá příležitost samostatného rozhodování ve věcech správy obce (postupně převzala jednotlivá zařízení, jako byl vodovod, zdravotní středisko, školská zařízení, odpadové hospodářství atd.). Centrální systém řízení neumožňoval obcím podílet se na samostatném rozhodování a z toho plynoucí zodpovědnosti. Plnily se rozkazy nejvyššího vedení, podávaly zprávy, vše se evidovalo a zakládalo do pořadačů, v tom musel být pořádek. Vhodné universální rozhodnutí pro všechny bylo nemožné. Na Národním výboru bylo asi 10 komisí, každá měla svoji skříňku, z každého zasedání komise se pořizovaly zápisy, pro samý papír přestala být řízení přehledná, na potřebnou práci nebyl čas. 99 pevných telefonních čísel bylo jen pro vyvolené. 1900 občanů mělo smůlu, mobilní síť nebyla. Poruchy na vodovodu se odstraňovaly, až byl čas, přednost mělo město. Technické infrastrukturu se nevěnovala žádná pozornost. Vodovod spadl pod VaK (Vodovody a kanalizace).

V tu dobu měla obec Nový Malín dobrou občanskou vybavenost (OV). Na svoji dobu dlouhodobě dobré vedení. Národní výbor řídil předseda a tajemník uvolněný a neuvolněný, střídali se Václav Lysák a Miroslav Čmakal, aktivní byla stavební komise s p. Jiřím Vočkou, pracoval v OSP měl dobrou stavební skupinu, kterou vedl p. Janků a p. Minařík. Pracovalo se většinou v akci „Z“ zadarmo po pracovní době, brigádníci dostali salám, chleba, pivo a pracovalo se jak o život. Sehnat peníze a materiál bylo náročné, ale díky dobrým stykům p. Vočky se to dařilo. Postavilo se hodně staveb např. III. MŠ, zdravotní středisko, pavilon v ZŠ, restaurace Rychta, pomník malínských mučedníků, samoobsluha (dnes CBA), smuteční síň.

Před revolucí řídil Místní národní výbor (MNV) Mgr. Slávek Re a p. František Urban, kteří řízení obce předali nově zvoleným zastupitelům, starostovi p. Jiřímu Divišovi a zástupci starosty Josefu Miňáňovi. Předání moci bylo korektní s postupným a plynulým předáváním zkuše-

ností, aby rozvoj obce mohl pokračovat.

Brzy po volbách objížděl obce p. Vratislav Mynář, ředitel Recyklingu, potřeboval všechen komunální odpad na svoji skládku v Rapotíně a navrhoval platbu za svoz na občana (na hlavu). Obec Nový Malín se mu nepodařilo přesvědčit o platbě na občana. Smlouvu jsme nepodepsali, ostatní starostové smlouvu podepsali, jenom my jsme tu výhodnost nepochopili ☺. Zavedli jsme celoroční samolepky a jednorázové známky.

ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO 1995

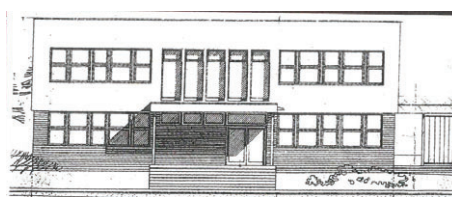

Foto z roku 1982

Foto z roku 1995

Obci Nový Malín bylo ke dni 1. 3. 1995 převedeno bezúplatným převodem zdravotní středisko s přílehlými pozemky na základě privatizačního projektu Nemocnice s poliklinikou Šumperk, protože se nenašel žádný zájemce o koupi tohoto zdravotnického zařízení. Nabytý majetek bude používán k poskytování zdravotní péče a bude sloužit jako zdravotnické zařízení po dobu nejméně deseti let. Bylo velice výhodné vlastnit ZS především pro svoji výhodnou polohu uprostřed obce. Zdravotní středisko bylo dokončeno v r. 1982 se stále zatékající rovnou střechou. Tepelně izolační vlastnosti byly nedostatečné s ohledem na klimatické podmínky a elektrická vytápění. Prostory zdravotního střediska byly využity na 60%. Aby ZS bylo pro obec co nejméně

ztrátové, bylo nutno zajistit plné využití celé budovy – zateplit ji a zastřešit. Projekt střechy se zateplením I. patra navrhl a zpracoval Ing. arch. Václav Doležal. Stavba byla dokončena 30. 11. 1995, se stavebními úpravami stála celkem 1,1 mil. Kč, z toho Okresní úřad Šumperk, referát zdravotnictví Mgr. Gerold dotoval 0,8 mil. Kč. Plné využití prostor sníží náklady na provoz, zlevní nájem a pro obec přestane být ztrátové. Pro využití prostor zdravotního střediska rozhodlo obecní zastupitelstvo zřídit v přízemí lékárnu a o zbývající část přízemí projevila zájem Česká pošta. Stavební úpravy obou zařízení proběhly v zimních měsících, zahájení provozu koncem dubna. Lékárnu vybavil nábytkem p. Milan Vítek, poštu p. Václav Re, vchodové dveře p. Pavel Kantor. Poslední úpravou měla být zpevněná plocha parkoviště.

Současné obsazení ZS:

I. patro – dvě ordinace zubního lékaře, rehabilitace, ordinace obvodního lékaře. Přízemí: ordinace dětského lékaře, pošta, lékárna, knihovna.

JAK JSME K VODOVODU PŘIŠLI

Ihned po volbách v roce 1990 přišel na naši obec ředitel společnosti VaK a informoval mě o tom, jak si on představuje správu vodovodu, chtěl prodloužit stávající hlavní řad LT Ø 150 mm začínající u karosárny a končící u OÚ až na horní konec a zdroje v malínském lese z důvodů drahé údržby zrušit. To se ovšem neslučovalo s naší představou o fungování vodovodu. Především proč odstavit zdroje v malínském lese bez energetické náročnosti a nahradit je energeticky náročným čerpáním až z Luží. Přesto, že vodovod ještě nebyl náš, už jsme se o něj starali, a jako ke svému jsme se k němu chovali ihned po revoluci v r. 1990.

Největším nedostatkem ve vodovodní síti byla absence vodojemu na II. tlakovém pásmu. Byl navržen již v r. 1932 a znovu naplánovaný v r. 1972, nedostatek vody se řešil napojením studní na Lužích, tlak ve vodovodu byl udržován pomocí čerpadel, vznikala přetlak, provoz byl drahý. Provozovatel vodovodu VaK Šumperk měl prostředky pouze na pro-

stou rekonstrukci, ostatní si musí zajistit obec sama. Zastupitelstvo v r. 1991 brzy po volbách rozhodlo o stavbě vodojemu 2x150 m³. Zadání stavby, vypracování projektu, konkurzní výběr dodavatele, vyřízení stavebního povolení, geologický průzkum a předání staveniště proběhlo rychle a to díky Ing. Zezulovi a Ing. arch. Doležalovi. Stavba byla dokončena v r. 1992 a kolaudována v r. 1993 dle vyjádření Vodoprávního úřadu, jestli se osvědčí v provozu. Téhož roku byla na všechny tři vodojemy zřízena el. přípojka, ve VDJ 200 Cikryt byla rekonstruována armaturní komora. Celý vodovodní systém byl vybaven čtyřmi řídicími jednotkami, které automaticky řídí přepuštění vody z VDJ 40 do VDJ 200 a odtud do VDJ 300, ze kterého jsou ovládaná čerpadla na Lužích. Na OÚ byl dispečink na signalizaci poruch. Spotřeba vody celé obce Nový Malín a polovina Dolních Studének je v době dostatečné vodnatosti kryta z prameniště v malínském lese stejně jako v r. 1932. Odstraněním poruch, zavedením regulace, postupným rušením paušálů, instalací vodoměrů spotřeba vody klesla, pokleslo čerpání z vrtů na Lužích z 390.000 m³/rok na 60.000 m³/rok. Zařízení na regulaci a signalizaci přes vysílačky provedla firma Elzaco ve spolupráci s firmou GDF z Mostkova. Ušetřený elektrický výkon by stačil k vytápění naší základní školy.

Věnovali jsme se modernizaci a rekonstrukci vodovodní sítě, automatickému

řízení, odstraňování poruch a výměně vodoměrů. V době sucha se do vodovodu doplňovala voda z potoka v Malínském lese, odběrné místo modernizoval a udržoval dlouhá léta p. Rudolf Vyhlídal. Občas z kohoutků na horním konci po dešti teklo „kafe“, jak říkali, ale lepší než nic, pro dnešní dobu nepředstavitelné.

Řízení vodovodu v tomto období bylo náročné a regulovalo se ventilem na VDJ u Cikryta. Když jsme chtěli převést větší množství vody do VDJ Cikryt a pootevřeli více ventil, zůstaly bez vody rodiny v nejvyšším místě (Svaťa Buchta a Peťa Vykoukal). Oba byli trpěliví, Peťa Vykoukal volal: „Starosto, už mně 3 dny neteče voda,“ a měl se mnou velké strpení. Svaťa si to nakonec vyřešil sám a na přípojku si namontoval posilovací stanici.

Ztráty v potrubí VaK nezajímaly, jednodušší bylo udělat další vrt, než hledat po nocích poruchy. Situace v r. 1992 byla nepřehledná, chystala se privatizace OVaK. Skupinový vodovod Nový Malín – Dolní Studénky byl v majetku a správě této společnosti. První možností jak vodovod získat bylo přihlásit se o něj jako o historický majetek – s tím ovšem nesouhlasily Dolní Studénky, které tíhly k VaK Šumperk, starostem tohoto typu nebyly nakloněny. Využili jsme druhou možnost a pokusili se o privatizaci. Konkurenční privatizační projekt vypracoval Mgr. Slávek Re. V červenci 1992 si obec tento KPP podala a zvítězila s ním v 1. kole v Šumperku a ve druhém kolem na MZE v Praze. Obhajovat projekt jsem jel do Prahy s Ing. arch. Doležalem. V Praze před Ministerstvem zemědělství jsem se setkal s ředitelem OVaK Šumperk, nesl svůj privatizační projekt a ptal se mě, kam jdu, měli jsme stejný cíl. Ujistil mě, že moje účast je zbytečná, vše už na MZE mají zařízeno, nic nedostanu, ať se klidně vrátím. Privatizace probíhala ve velkém sále na MZE. Privatizační komise sestávala z 13 členů. Jednání řídili ministerští úředníci. Když na nás došla řada, dostal jsem prostor na obhajobu, jakým způsobem vodovod chceme provozovat. Obhajoba na takové úrovni mezi samými inženýry a vodárenskými odborníky a já amatér, samouk, ale couvnout nebylo možné. Popsal jsem, jak od r. 1990 vodovod provozujeme, řídíme, obnovujeme, provedli jsme stavbu nového vodojemu VDJ 300, výměnu všech starých ocelových a olověných přípojek za plastové, údržbu zdrojů v malínském

lese. Skončil jsem s obhajobou, odpověděl na pár doplňujících otázek s tím, že už vodovod nedáme a čekal na ortel. Došlo k hlasování 13 členů komise: kdo je pro, aby vodovod připadl obci Nový Malín – zvedly se 3 ruce, začátek nebyl nadějný, kdo je proti – zvedly se ruce 2, situace se otáčí – kdo se zdržel – nahoru šlo 8 rukou, prý to byli odboráři, chvála jim. Celý vodovod, vrty č. 17 a č. 20 na Lužích a zemní stroj UZS byl tedy v rámci privatizačního projektu s účinností od 1. 1. 1994 převeden obci, fyzicky pak až k 1. 3. 1994. Hodnota majetku činila asi 1,5 mil. Kč. Za půl hodiny jsme byli majiteli. Ještě jsme rychle dokoupili pozemky ochranného pásma vrtů 17 a 20, informace o prodeji se k nám dostala dříve než ŠPVs. Zdroj vody je základ, ostatní je pouze práce a starost. Se ŠPVs jsme se dohodli na vybudování šachty na předávacím místě u cihelny pro obec Dolní Studénky.

Že bylo prozíravé převést majetek vodovodu do svého vlastnictví se později potvrdilo. Majetek vodovodu a kanalizací ostatních obcí a měst v okrese byl vložen do majetku VHZ, města a obce za to získaly akcie, ty později skoupili dva šířři, přeprodali je nadnárodním společností Veolia, Ondeo a akcionáři ostrouhali. Společnosti zařízení provozovaly, zisky končily v cizině, investice do infrastruktury a staré trubky zůstaly na starosti obcím a městům. Tristní situace skončila až v r. 2020, kdy si města a obce za 126 mil. Kč majetek od společností odkoupily. 26 let jim trvalo než vodovody, kanalizace a čistírny začaly provozovat vlastními silami.

OBNOVA A MODERNIZACE

Obnova a modernizace vodovodní a kanalizační sítě probíhá nepřetržitě. V průběhu posledních let byly zřízeny tři nové vrty V1 na cvičáku u pejskařů, V2 pod VDJ 300 pod lesem, V3 u Zajíčků se souhrnnou kapacitou 6,6 m³/hod. Ve vrtech 17 a 20 byly dosazeny nové plastové pažnice, v malínském lese zrekonstruováno celé prameniště. S firmou Elzaco bylo pořízeno nové automatické řízení s dotací 2 mil. Kč ovládané a kontrolované přes mobilní síť. V současné době probíhá postupná výměna celé původní vodovodní sítě z r. 1932 z Plechů až po VDJ 40.

Josef Minář

DOLNÍ ŠKOLKA

TŘÍDA MOTÝLKŮ

leden až březen 2022

Měsíc leden začal lidovou tradicí.

Děti si zahrály na tři krále a s písní My tři králové si oživily společně tento zvyk. Koncem měsíce ledna jsme s dětmi navštívily v Šumperku Muzejíčko s interaktivními prvky různého zaměření. Byly zde hernička, sestavování z kostek, různé hry, cvičební prvky na lanové prolézačce.

Únor byl plný akcí. Na začátku měsíce jsme měli v MŠ karneval. Nejdříve proběhlo představení masek ve třídách a poté jsme měli společný program s hudbou, písničkami a zábavou. Naše třída Motýlků zavítala také do ekologického centra v Mladoňově. Tématem byly smysly, pod vedením lektorů děti poznávaly všechny smysly a to zábavnou a poutavou formou. Program byl názorný, se spoustou her, pro děti velmi zajímavý. Účastnili jsme se lyžařského výcviku v Hraběšicích. Týden byl ukončen závody v lyžování a karnevalem masek.

Březen začal návštěvou divadla v Šumperku. Děti byly na představení „Krkonošské pohádky“. Prostředí divadla bylo pro děti nové, pohádka se jim moc líbila. Březen je měsícem knihy, a proto jsme navštívili místní knihovnu, která je v současné době v náhradních prostorech obecního úřadu. Knihovnice paní Vernerová děti formou četby seznámila se vznikem knihy a pak také s prostředím knihovny. Dětem se v knihovně líbilo, prostředí knížek je zaujalo. Tento měsíc jsme zakončili opět divadlem v Šumperku, tentokrát v kulturním domě a pohádkou „O pejskovi a kočičce“.

BROUČCI

Po Vánocích jsme se sešli ve větším počtu a radovali se z dovádění na sněhu. Pozorovali jsme ptáčky na krmítku a těšili se na svůj první karneval.

Stále větší radost máme z toho, co se nám daří. Zvládáme se obléknout, požádat o pomoc a poděkovat, samostatně se najít a domlouvat se s kamarády. Jsme tak šikovní, že jsme se mohli vypravit 3x na výlet do solné jeskyně v Libině. Velký zážitek byla i cesta autobusem.

Společně se těšíme na jaro, zpíváme mu a tančíme slu-

níčku. Hrou "Na doktora" poznáváme, co má naše tělo rádo a co škodí, dopřádáme si vitamíny a pobyt na zahradě.

Bc. Pavla Pospíšilová, Jarmila Mazlová

ODDĚLENÍ BERUŠEK

Po dlouhé zimě, kdy děti trápily vleklé rýmy a kašle, jsme se všichni v oddělení Berušek velmi těšili na první jarní sluníčko a společné výlety. Jako první jsme na počátku března vyrazili do solné jeskyně v Libině. Děti si zde mohly celou hodinu hrát se solnými krystalky v příjemném prostředí vyřáté jeskyně. Hned další týden jsme se vydali na Veterinární kliniku v Malíně. Dětem se zde velmi líbilo. Pod vedením pana MVDr. Mináře jsme mohli nahlédnout na místa, která

jsou ostatním lidem skrytá. Podívali jsme se na operační sál, obdivovali RTG snímky těhotné psí maminky, a dokonce jsme mohli shlédnout ubytované pacienty, kterými byli králíček, morčátko, několik kočiček a pejsků. Na cestě zpět jsme si pohráli na hřišti, kde děti nejvíce zaujal přírodní labyrint. V ten stejný týden za námi přijela moc hodná paní Víta, aby nám předvedla spoustu rozličných hudebních nástrojů při muzikoterapii. Děti si tak samy mohly vyzkoušet, jak se hraje například na fujaru nebo africké bubny. A protože máme v oddělení děti velmi zvědavé, rozhodly jsme se, že je co nejvíce seznámíme s místem, kde žijí. Další naše vycházka směřovala na místní poštu. Děti si namalovaly pohledy, nalepily na ně známku a samy je na přepážce předaly k odeslání. Ve schránce pak za dva dny čekalo rodiče velké a snad i milé překvapení. Děti si díky této návštěvě již budou pamatovat, jak je důležité znát své jméno a svoji adresu. A protože jsme jako jedno z témat měli v březnu „Pohádky a pohádkové postavy v knihách“, naše další březnová výprava mířila za pohádkou do KD Šumperk. Děti si zde užily velmi zdařilé podání pohádky O pejskovi a kočičce. Naším posledním společným dobrodružstvím v tomto měsíci byla originální hra tzv. bojovka – Probouzení sluníčka. S touto hrou jsme se s dětmi vypravili do sadu k letišti. Úkolem dětí bylo splnit 14 různých úkolů a tím probudit sluníčko. Prostřednictvím úkolů se děti dozvěděly spoustu nových informací o přírodě a jejích obyvatelích. Vyzkoušely si jak jsou pohybově zdatné, ale také jaký mají postřeh. Odměnou za vynaložené úsilí jim pak byl nalezený poklad se sladkým překvapením a zábavnými tematickými hrami. Protože se snažíme dělat všem dětem radost, umístili jsme tuto jarní bojovku na plot MŠ 503, kde se na ni můžete se svými dětmi přijít podívat a vyzkoušet si jednotlivé úkoly. Všechny výlety se nám velmi vydařili, děti se díky nim naučily spoustu nových věcí, v neposlední řadě základy slušného chování jako je například pozdravení dospělých kolemjdoucích. Březen byl měsíc plný zážitků a doufám, že další měsíce si s dětmi užijeme v podobném duchu s úsměvem na tváři.

Bc. Hana Pustějovská

HORNÍ ŠKOLKA

TŘÍDA MEDVÍDKŮ

Počátkem roku 2022 se děti ze třídy Medvídků a Koťátek měly možnost zúčastnit lyžařského výcviku v Přemyslově s názvem Lyžujeme se sluníčkem, který byl organizován lyžařskou školou Sun Ski. Kurz absolvovalo 16 dětí. Poslední den výcviku proběhlo slavnostní zakončení, při kterém děti předvedly své lyžařské dovednosti nejen kamarádům, ale i svým rodičům a sourozencům.

Velkou akcí, na kterou se děti velice těšily, byl karneval. Kluci i holky se převlékli do kostýmů a společně jsme si užili spoustu smíchu a zábavy.

Příjemným zpestřením nám bylo i tvoření z keramiky. Díky paní Reové a jejím pomocnicím se naše jídelna proměnila v keramickou dílničku a děti mohly i tímto způsobem procvičit jemnou motoriku prstů a vytvořit krásný výrobek pro své rodiče.

V březnu jsme s dětmi v rámci projektu „Kde se vzaly knihy“ navštívili Knihovnu v Novém Malíně a Ruční papírnu ve Velkých Losinách. Zde byl pro děti připraven workshop, kde si s pomocí zaměstnanců papírny mohly vyrobit vlastní ruční papír, pečeť, obálku s velikonočním motivem a záložku do knihy. V knihovně nás přivítala paní knihovnice, která dětem vysvětlila, jak si mohou knihy a časopisy zapůjčit. Také jsme si připomněli, jak je potřeba s knihami zacházet, aby byly pěkné co nejdéle a mohly dělat radost co nejvíce lidem.

Jelikož jsou děti ze třídy Medvídků převážně „předškoláci“, čekal je 7. 4. 2022 VELKÝ DEN a to ZÁPIS DO 1. TŘÍDY ZŠ. Děti se nesmírně těšily a tak naše aktivity byly v posledních týdnech zaměřeny na posílení jejich znalostí a dovedností. Pedagogové ze ZŠ připravili zápis tak, aby byl pro děti zábavný, hravý a motivační. Zážitek to byl opravdu silný. Děti ve školce o zápise nadšeně vyprávěly a své zážitky následně také výtvarně zpracovaly.

Michaela Málková a Hana Březovská

TŘÍDA KOŤÁTEK

Končící zimu jsme ve školce oslavili oblíbeným maškarním karnevalem. Vzhledem k opatřením probíhal na každé třídě zvlášť. Děti se převlékly do kostýmů oblíbených hrdinů, pohádkových postavíček a dalších bytostí, které si společně se svými rodiči přichystaly. Byl připraven pestrý program plný zábavy, her a legrace. Po zábavném dni si děti odnášely domů nejen veselé vzpomínky, ale i diplom za karnevalovou masku.

Slunečných dnů nám přibývá a my si s dětmi začínáme více užívat sluníčka a tepla na čerstvém vzduchu. O to větší máme radost, když můžeme vyrazit s dětmi na výlet. Dne 11.4.2022 jsme společně s dětmi z Koťátek a Medvídků navštívili ÚEV Mladoňov. Tam na děti čekal přichystaný program na téma velikonočních svátků a tradic. Formou prezentace a dramatizovaných vstupů se děti seznamovaly s jednotlivými zvyky a historickými postavami. Svou tvůrčí a kreativní dovednost si děti vyzkoušely při výrobě barevných ozdob ve tvaru vajíček. Venku byly pro děti nachystané tematické pohybové hry, při kterých si procvičily nejen své znalosti, ale také kooperativní dovednosti. Děti odjízďely z výletu spokojené a se spoustou nových zážitků. Nyní se s dětmi připravujeme na velikonoční svátky a těšíme se na další veselé společné dny.

Kateřina Uhrová a Eva Mondeková

TŘÍDA ŠTĚŇÁTEK

Dne 4. 11. 2021 u nás proběhl Medový den a navštívil nás odborník v oblasti včelařství. Děti nejdříve posnídaly chléb s medem. Tak se seznámily s jeho konzistencí, vůní a chutí. Cílem tohoto projektu je podporovat zdravý životní styl, do něhož snídaně jednoznačně patří. Poté zábavnou formou vyslechly přednášku o procesu vzniku medu a významu chovu včel. Příjemně strávené dopoledne dětem přineslo nejen nové znalosti, ale také odborné rady. Děti si vyzkoušely včelařský klobouk a prohlížely obrázky. Na závěr děti obdržely jako dárečky „medové“ pastelky a omalovánky.

Pavčina Koutná a Barbora Schmidtová

CO SE DĚLO V MALÍNSKÉ ŠKOLE OD ADVENTU DO VELIKONOC

Začátek prosince mohl být opět okořeněn mikulášsko-andělsko-čertovskou obchůzkou školy. Důležitého úkolu se ujali deváťáci a podle reakce mladších dětí vše splnili na jedničku.

Minulý článek jsme končili informací o chystaném vánočním koncertě. Konat se nakonec z důvodu rozšířené nemoci covid-19 nemohl, ale aspoň jsme natočili generální zkoušku a nahrávku dali k dispozici veřejnosti. Výkony všech účinkujících jak z MŠ, tak ze ZŠ včetně ŠD byly skvělé a kdo chtěl, mohl si vánoční čas zpestřit malým kulturním zážitkem.

Po Vánocích probíhala v obci Tříkrálová sbírka. Podílela se na ní také řada našich žáků, za což jim patří velké poděkování.

Během zimy a jara se uskutečnilo několik soutěží. Žákyně a žáci se zúčastnili školních kol olympiády dějepisné, zeměpisné, biologické, matematické i z českého jazyka. Někteří také školu úspěšně reprezentovali v okresních kolech. Získali nové zkušenosti a srovnali si své znalosti s vrstevníky.

Naši malí recitátoři z 1. stupně zase formou nahrávky soupeřili v okresním kole soutěže uspořádané šumperskou „Doriskou“. Stejnou formu a organizátora měla i pěvecká soutěž Moravský zvoneček. Malínské zpěvulky předvedly výborný výkon a dvě dokonce postoupily do krajského kola v Prostějově, kde získaly úžasné 1. a 2. místo a to v silné konkurenci Hanaček a Hanáků.

Prostor dostali i milovníci angličtiny. Letos si dvě části soutěže - poslech a čtení (listening, reading) zkusili všichni přítomní žáci 7., 8. a 9. ročníku, tedy cca 120 soutěžících. Ti, co získali největší počet bodů a také další zájemci, se pak pokusili v konverzační části přesvědčit porotu, že právě oni jsou nejlepší. Šlo jim to velmi dobře a rozhodnout o vítězi vůbec nebylo snadné.

Ze sportovních akcí tentokrát zmíníme plavecký výcvik, který absolvovaly 2., 3. a 5. ročníky. Během deseti lekcí se děti naučily či zdokonalily v různých druzích plaveckých stylů pod dohledem zkušených lektorů šumperského bazénu. Nemůžeme ani opomenout únorový týdenní lyžařský výcvik prvňáčků a čtvrtáků v nedalekých Hraběšicích a také LVVZ 8. a 9. ročníku v Čenkovicích.

Škola pokračovala ve spolupráci s ÚEV Mladoňov. Žákyně a žáci měli možnost seznámit se s adventním obdobím i vánočními zvyky, vyrobili krásné svícny, získali tolik potřebné informace o bezpečném chování na sociálních sítích v rámci programu Like x Dislike. Jiní zapojili své smysly, kterými se snažili vnímat sebe sama i okolí a vyrobili si vlastní mýdlo. Program s vážným tématem 2. světové války byl připraven pro 9. ročník.

V průběhu 2. a 3. čtvrtletí se podařilo realizovat aktivity Minimálního preventivního programu. Žáci se aktivně účastnili besed a setkali se s odborníky, kteří jim přednesli problematiku protidrogové prevence, rizik využívání sociálních sítí, závislosti na kouření, poruch příjmu potravy či hazardních her. 6. a 8. ročník i vyučující rovněž ocenili akci s názvem První pomoc. Praktické ukázky předvedly studentky SZŠ Šumperk. Neméně zajímavá byla po roční přestávce návštěva profesionálních hasičů, kteří posluchače 2., 3. a 6. tříd zasvětili do tajů své práce.

Také děti ze školní družiny měly zpestřený program například setkáním se zdravotní sestřičkou, policistou, divadelním představením, výletem do losinské papírny a velikonoční dílnou.

Novou zkušeností pro školu je přítomnost dětí z Ukrajiny. Od počátku dubna chodí do tříd 1. stupně, rozhlížejí se, učí český jazyk a seznamují s novými spolužáky i prostředím. Je to náročná a nezvyklá situace, tak si společně držíme palce i pěsti ☺!

Mgr. Jana Šváblová, ředitelka ZŠ a MŠ Nový Malín

RODINNÉ CENTRUM VIKÝREK

Rodinné centrum Vikýrek působí nejen ve Vikýřovicích, ale od loňského roku také na zámku Třemešek, kde připravujeme prostor pro setkávání rodičů a dětí. V současné době nabízíme pravidelný dopolední i odpolední program, a to do konce měsíce června.

Během letních prázdnin pravidelný program nahradí příměstské tábory, a to jak pro předškolní děti, tak i děti školou povinné. V letošním roce nabízíme celkem 8 turnusů. Jednotlivé tábory jsou zaměřeny na zajímavá témata. Děti čeká spousta zážitků, tvoření, her a výletů.

Aktuálně připravujeme pro děti a rodiče Dětský den ve Vikýřovicích, který proběhne v sobotu 4. 6. v okolí budovy ve Vikýřovicích. Děti jsou našimi hlavními návštěvníky! Proto nesmí v našem programu chybět oslava dětského dne! Užijeme si zábavné odpoledne, vyzkoušíme klasické disciplíny za odměny.

Kromě pravidelného programu pro rodiče a děti nabízíme v průběhu celého roku kurzy, semináře, besedy a jiné vzdělávací aktivity také pro rodiče.

Budoucím maminkám nabízíme velmi oblíbené předporodní kurzy s naší zkušenou lektorkou, které probíhají v prostorech RC Vikýrek z.s. ve Vikýřovicích.

Široké veřenosti jsou také k dispozici naše poradny - Psychologická (krizová) poradna, Logopedická poradna, Výživová poradna a Laktační poradna. Pokud potřebujete radu či odbornou pomoc, neváhejte se obrátit na naše poradny. Konzultace jsou zdarma.

V neposlední řadě Rodinné centrum Vikýrek z.s. provozuje půjčovnu pomůcek pro miminka – k dispozici máme např. monitory dechu, kojenecké váhy, odsavačky mléka a další pomůcky nejen pro novopečené maminky.

Dále vedeme půjčovnu knih pro dospělé a děti a také máme půjčovnu dětských atrakcí – k dispozici máme skákačí hrady, venkovní hry pro děti, bublinkovač, trampolínu, bazének s kuličkami a další atrakce.

Veškeré informace o naší nabídce, chystaných akcích a aktivitách naleznete na www.vikyrek.cz. Aktuální dění, důležité informace a fotky zveřejňujeme také na našem facebookovém profilu - Rodinné centrum Vikýrek.

Všem rodičům a přátelům Vikýrku děkujeme za jejich podporu a budeme se na všechny těšit při našich akcích a aktivitách.

Za RC Vikýrek z.s.
Veronika Maitnerová

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ REJ

V sobotu 9. dubna jsme se poprvé po dlouhé době měli příležitost sejít v nově zrekonstruované Sokolovně. Probíhal zde v odpoledních hodinách

dětský maškarní rej a večer zábava se skupinou reLucie.

Od dvou hodin odpoledne se začaly scházet děti v rozličných maskách

k odpolední zábavě. K tanci jim hrál DJ Petr Krivošej a zábavu rozproudivla děvčata z Mladoňova. Ta nám také připravila pět stanovišť s hrami jako

házení kruhy, chození na chůdách či hmatové pexeso, kde se děti nejen skvěle bavily, navíc si odnesly sladkou odměnu.

Všechny dětské vstupenky byly slosovateľné a tak se děti dočkaly po čtvrté hodině odpolední losování dvaceti cen tomboly. Na závěr maskarního reje porota pořadatelů vybrala tři nejhezčí masky a odměnila je sladkými cenami. Byl to náročný úkol, mezi tolika krásný-

mi a originálními maskami. Třetí místo malý kovboj, druhé místo včelař a první místo krásná malá srnečka. A protože ve skutečnosti byli všichni vítězové, podělily i ostatní děti o zbylou sladkou odměnu.

Během celého odpoledne probíhala v baru u sálu výtvarná dílna děvčat z Mladoňova a na balkóně byl fotokoutek pana Daniela Krobota, kde se děti mohly nechat vyfotit ve svých krás-

ných maskách na pozadí s balónky.

O výborné občerstvení se na všech třech barech postarali hasiči Nový Malín.

Po osmé hodině večerní začínala zábava s revivalovou skupinou re-Lucie, která nám přijela zahrát z Nového Jičína písničky skupiny Lucie, Wanastowi Vjegy a Kollerband. K tanci i zábavě hrála až do půlnoci, kdy jsme úspěšně první akci v nové Sokolovně ukončili.

ČARODĚJNICE

Jako už tradičně se v naší obci konalo 30. dubna pálení čarodějnic. Tentokrát celá akce probíhala již od dvou hodin u Sokolovny a měla obrovskou účast. Počasí nám přálo a zábava proudiva od samého začátku.

Nejdříve vystoupila děvčata z aerobiku ZŠ Nový Malín a od třetí hodiny odpolední probíhaly dětské soutěže. Na šesti stanovištích, obsluhovaných mladými hasiči, musely děti splnit rozličné úkoly jako lov pavouků, chov netopýrů či vaření lektvaru, aby měly splněno Čarodějné vysvědčení a dostaly za něj sladkou odměnu. Na závěr proběhlo losování tomboly, kde deset dětí ze 158 soutěžících vyhrálo pěknou cenu.

Večer jsme zakončili po deváté hodině překrásným ohňostrojem od firmy LUSEK z Rapotína. Celým odpolednem i večerem nás svojí hudbou provázel DJ Petr Krivošej.

Skvělé občerstvení jako vždy zajistili hasiči Nový Malín.

Dana Nimmerrichterová

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022 V DĚKANÁTU ŠUMPERK UKONČENA

V letošním roce proběhla Tříkrálová sbírka ve většině obcí klasickým způsobem, byla možnost přispět i do statických kasiček. Ke dni 24. 1. 2021 bylo všech 183 pokladniček rozpečetěno a spočítáno.

Děkujeme všem, kteří se i v této těžké situaci byli ochotni podílet na organizaci

Tříkrálové sbírky. Místním asistentům za organizování sbírky v jednotlivých obcích, zaměstnancům obcí za spolupráci při pečeti pokladniček a následném počítání peněz a v neposlední řadě děkujeme všem, kteří jakýmkoliv darem do sbírky přispěli.

Celkový výtěžek z kasiček je **978 724 Kč**.

Výnos sbírky je rozdělen podle pevně daného klíče takto: 65 % vybraných prostředků se vrací charitám, které je vykoledovaly, 15 % je určeno na velké diecézní projekty, 10 % putuje do krizového fondu, odkud jsou uvolněny při mimořádných událostech, a na pomoc v zahraničí, 5 % využije na své projekty Charita Česká republika, 5 % tvoří zákonné režie sbírky.

Budeme tak moci opět podpořit osoby, které se ocitnou v nouzi, rozvoj terénní paliativní péče, Centrum pro rodinu, Poradnu ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z. s. S dalšími záměry Vás seznámíme během roku 2022, a to prostřednictvím našich stránek www.sumperk.charita.cz nebo na www.trikralovasbirka.cz.

*Za Charitu Šumperk děkují
Michaela Stuchlá a Věra Ponížilová,
koordinátorky Tříkrálové sbírky*

Obec	Výtěžek	Počet kasiček
Bludov	135 339 Kč	16
Bohdíkov	38 308 Kč	13
Bohutín	25 541 Kč	4
Bratrušov	28 143 Kč	2
Bušín	12 954 Kč	2
Dolní Studénky	42 269 Kč	7
Hanušovice	72 357 Kč	9
Hraběšice	8 890 Kč	2
Jindřichov	400 Kč	3
Kopřivná	2 622 Kč	1
Loučná nad Desnou	58 124 Kč	10
Nový Malín	79 672 Kč	24
Olšany	28 473 Kč	3
Petrov nad Desnou	6 054 Kč	2
Rapotín	5 900 Kč	2
Rejchartice	5 497 Kč	1
Ruda nad Moravou	93 468 Kč	21
Sobotín	34 607 Kč	8
Staré Město	23 730 Kč	7
Šumperk farnost	107 568 Kč	17
Šumperk gymnázium	7 604 Kč	4
Šumperk Motýli	34 333 Kč	7
Velké Losiny	103 976 Kč	13
Vernířovice	6 757 Kč	1
Vikýřovice	16 138 Kč	4
CELKEM	978 724 Kč	183

MY TŘI KRÁLOVÉ JDEME K VÁM

Tříkrálová sbírka v Novém Malíně proběhla 8. února 2022. Pro letošní rok byla připravena možnost přispět do pokladniček, umístěných na vybraných místech v obci, i v průběhu následujícího týdne.

Koledování bylo zahájeno v devět hodin ráno v malínském kostele Narození Panny Marie. Sešli se tam děti, rodiče, příznivci a vedoucí skupinek. Po slavnostním požehnání koledníkům P. Ottou Sekaninou se vedoucí seznámili s členy svých skupinek a obdrželi pokladničku a mapku Nového Malína s vyznačenou trasou.

V průběhu sobotního dne jsme pak měli možnost se s koledníky setkat na zápraží svého domu, přispět do pokladniček na dobročinnou sbírku určenou po Charitu, nechat si napsat křídou

symbolický nápis K + M + B 2022.

Účast byla tradičně velmi vysoká. Po Novém Malíně koledovalo osmnáct skupinek, ve kterých bylo zařazeno téměř padesát dětí!

Děkujeme všem dětem, rodičům, účastníkům, příznivcům, Obecnímu úřadu a ZŠ Nový Malín, kteří letošní sbírku podpořili.

Pavla a Alois Pospíšilovi

MLADOŇOV

Zdravíme všechny v novém roce. Po vánočním odpočinku jsme s vyhrnutými rukávy vyšli vstříc roku 2022! Leden se v ÚEV nesl v duchu příprav a ladění detailů pro nadcházející sezónu. V pondělí 10. ledna jsme spustili přihlašování na letní tábory, a k našemu velkému údivu se několik táborů během prvních chvil plně obsadilo. Velmi děkujeme za zájem rodičů i dětí!

V únoru jsme pomalu a jistě vítali nové i známé tváře dětí a učitelů. Spustili jsme nové webové stránky (www.uevmaladonov.cz), proběhla realizace nového výukového programu Like vs. Dislike zaměřující se na tolik propírané téma sociálních sítí a jejich užívání. V polovině února k nám přijel sbor Ptáčata ze 6. ZŠ Šumperk, kteří jsou našimi stálými hosty. Pozvolný rozjezd byl pro nás přínosný, protože v březnu přišla zelená a s ní zvýšené tempo! Bě-

hem třetího kalendářního měsíce se od pondělí do pátku dveře netrhly. Výukový program Masopust si neužívali jen naši hosté, ale my všichni. Navštívili nás děti z mateřských i základních škol, včetně školních družin. Během víkendů se u nás konaly soukromé akce – narozeninové oslavy nebo soustředění sboru. Od druhé poloviny března jsme představili další nový výukový program s názvem Jaro, volá!, u kterého se děti seznamují s lidovými zvyky, pečou preclíky a pokud nám přeje počasí, trávíme spoustu času venku.

Lidová pranostika praví: „Aprílové počasí jsou časy a nečasy.“ Letošní duben je opravdu takový, nicméně i tak se pracovat musí. Po prvním aprílu a kanadských žertících nastal čas přesunout se také k těžším tématům jako Osudy lidí za 2. světové války. Tohoto programu se zúčastnili deváťáci z No-

vého Malína a Troubelic. Navštívily nás děti ze školní družiny z Loučné nad Desnou. V sobotu 9. dubna se konal maškarní karneval v Novém Malíně, a i my jsme byli součástí – připravili jsme pro děti několik zábavných stánků (aktivit i tvořivých dílen). Po Velikonocích jsme naskočili do týdenních pobytů – škol v přírodě. Ve volných chvílích se všichni pilně připravovali na jednodenní akci Den Země, která se konala v sobotu 23. dubna. Od 10 do 17 hodin k nám zavítalo 600 návštěvníků. Ze vstupného pošleme 3000 Kč na Záchranou stanici Ruda nad Moravou. Celý den se nesl v duchu podpory regionálních výrobků. Návštěvníci i účastníci si užívali slunečné i větrné počasí a přívětivou atmosféru. Více takových vydařených akcí! Ještě jednou děkujeme všem, kteří se do této akce jakkoli zapojili.

V následujících měsících nás čekají školy v přírodě, výukové programy, o víkendech soukromé akce. Kalendář je plně obsazen až do června, kdy se ke všemu dění přidávají školní výlety – jednodenní i vícedenní. Díky chatkám se kapacita u nás navýšila a my tak můžeme uspokojit daleko více zájemců. Během prázdnin přichází na řadu naše oblíbené tábory – Pod Širým nebem, English Camp, akční tábor Na vlnách podivna pro mladší a starší děti, příměstský tábor s tématem Z pohádky do pohádky a Letní prázdninová školka. Kapacita většiny táborů je plně obsazena, ovšem pár volných míst zbývá na English Camp, který se letos motivuje Velkým Gatsbym a 20. lety minulého století v Americe.

My moc děkujeme za podporu obci Nový Malín, rodičům i učitelům, kteří se k nám s oblibou a úsměvem vždy vrací. A samozřejmě taky dětem za to, že je to s námi baví!

Těšíme se na další, snad už slunečné a příznivé, zítřky!

ÚEV Tým

GÖTTLICHEROVA KAPLIČKA

Hospodařit v naší podhorské oblasti bylo vždy namáhavější než v mírnějších klimatických podmínkách, a přitom méně výnosné. Proto si mnoho sedláků mimo hlavní sezónu přivydělávalo ještě i jinak. Někteří se věnovali nějakému řemeslu, jiní se dali na povoznictví. Jedním z těchto formánů, převážejících zboží a různý náklad byl Florian Göttlicher.

Jeho obchody ho vedly často do Brna a dál, až do Vídně. Těch jízd vykonal mnoho a založil tak tradici cest z Frankštátu do Uher. Vždy, když vyjížděl z vesnice směrem k Hrabišínu, malým okénkem ve svém voze se ohlížel za vzdalující se rodnou vsí, kde posledním bodem byla malá barokní rozpadající se kaplička.

Jednou v předjaří, když už se blížil se zvědavostí a napětím k Vídni, se náhle ocitl i se svým potahem v prudkém přílivu vody. Koně zarazili v rozproušené burácející vodě a každým okamžikem se zdálo, že i s formanem utonou. Tehdy, v tomto nejvyšším ohrožení života přísahal, že jestli ho nebesa od jisté smrti zachrání a on vyvázne se zdravou kůží, postaví novou kapličku v místě té staré zchátralé.

Měl štěstí a přežil, zřejmě onu katastrofální povodeň roku 1830, kdy brzy na jaře, a to v noci z 28. února na 1. března při silném tání ledu na Dunaji, za rychlého nenadálého oteplení všechny levé přítoky Dunaje přetekly do nečekaných výšek, takže si obyvatelstvo ve spěchu stěží zachránilo holé životy. Podrobnosti o této povodni sepsal Göttlicherův současník jménem Sartori ve svém spisku „Wiens Tage der Gefahr“ /Dny ohrožení Vídně/. Např. v nám známém Leopoldově bylo tehdy z 94 domů 60 zničeno vodními proudy s valíci se ledy...

Nutno dodat, že G. svůj slib vyřkl v okamžité nouzi, ale splnil jej podle svých možností, a to teprve až za 14 let. Ve farním frankštátském archívu se kdysi zachoval „revers“ tohoto znění:

Prostřednictvím tohoto listu, já, níže podepsaný Florian Göttlicher, sedlák usazený na čísle 126 ve Frankštátě, veřejně prohlašuji, že ze selského statku Josefa Urbana na č. 18 ve Frankštátě,

Pohlednice Frankštátu z 30 - tých let minulého století

na sebe na věčné časy беру závazek ke kapličce Svaté Trojice, stojící u obchodní cesty, já, moji potomci a všichni budoucí vlastníci hospodářství č. 126, udržovat ji v dobrém stavu a všechnu potřebnou péči nikdy neopomenout nebo ji nenechat zpustnout. Tato povinnost také na všechny mé potomky a následovníky se vztahuje, proto mnou pro každý případ na mém statku č. 126 do frankštátské gruntovní knihy toto směle zapsáno být může 29. května 1833

Florian Göttlicher v.r.

Joseph Riedl, učitel v.r., jako svědek

Josef Höchsmann v.r. jako svědek

Mezi svědky, podepsanými na reversu, se objevuje i jméno zdejšího řídícího učitele Josefa Riedla. Dochovala se i jeho pozdější fotografie, hlavně díky tomu, že byl otcem tehdy proslulého spisovatele Franze Riedla /1826-1894/, ve svých začátcích užívajícího pseudonymu „Franz von Frankstadt“. Po studiích se usadil ve Vídni, věnoval se nejprve hlavně žurnalistice, pak i psaní románů a divadelních her, které byly velmi populární a ve Vídni hojně hrané. Během několika let pozdějšího pobytu mezi americkými Němci po roce 1848 si získal mimořádnou popularitu jako autor „Washingtonovy hymny“, písně zhudebněné Willi Pommerem, která je projevem sympatií tehdejšímu prezidentovi a jeho zemi.

Dlouho plánovaná kaplička, zasvě-

cená Nejsvětější Trojici, byla konečně postavena v roce 1844. Ze zbořeného barokního předchůdkyně, na jejímž místě, možná i základech byla postavena, převzala pouze kovářsky zpracovaný půvabný železný střešní křížek s dvojími příčnými břevny s několika spirálovými úponky. Na kratším břevně jsou obvyklá po sobě jdoucí písmena INRI /IESUS NAZAREUS REX IUDAEORUM/. V tom delším je vyražen leto-počet 1728, jistě související s přestavbou zdejšího kostela, která proběhla v letech 1723 – 1727. V následujícím roce bylo dokončováno vybavení kostela, např. tři dřevěné oltáře, z nichž se dochovaly dodneška pouze dva malé boční oltáře. A zdá se, že kaplička byla pojmána jako doplněk, jako kostelní pobočka pro každodenní modlitby pro dolní konec obce. Ani umístění kapličky není nahodilé. Obě tyto stavby na sebe „viděly“. Díváme-li se z místa, kde kaplička stávala na silnici, která tvoří osu obce, vidíme kostelní věž. A obráceně, jdeme-li od kostela po silnici dolů, ještě i dnes, kdy je zástavba daleko hustší a vyšší, vidíme téměř stále místo, kde bývala kaplička. Tyto dvě stavby jako by vymezovaly obecní vnitřní prostor a zaručovaly tak zvýšenou ochranu Boží.

Vnitřní prostor kapličky byl asi jen tři metry hluboký a dva metry široký. Na oltářní stěně byl zavěšený velký bílý kříž sahající až do stropu a na něm

Kristovo tělo v téměř životní velikosti. Bílé stěny vlevo i vpravo byly ozdobeny sedmi starými obrázky, prý neuspořádaně zavěšenými. Podlaha seskládaná z velkých břidlicových desek, od středu stropu visela malá lampa se světlem k rozjímaní, které bylo každý pátek zažehováno na paměť Golgoty. Před křížem věčné světélko, udržované laskavou rukou. Na desce oltáříku čtyři prosté svícný a spousta drobných figurek svatých ze sádry i porcelánu a cetek, dojímavých svým skromným uměním. Vše drženo v čistotě, za většinou zamčenými důkladnými dveřmi s krásnými železnými mřížemi, které vynikaly z bílých zdí kapličky a které se otvíraly vždy v podvečer k večerním modlitbám.

Za zhruba století své existence přestála tato stavbička mnoho zlých časů. V roce 1866 válku prusko-rakouskou, kdy dokonce přímo v obci byly ubytovány nepřátelské pruské oddíly, pak válku 1. světovou, 2. světovou, ale jeden Slavný rok 1948 nepřestála.

V průběhu tohoto roku nejprve nějak zrychleně zchátrala střecha, pak záhadně zmizely dveře, potom tajně někdo s koňmi strhl zdivo a rozhlašoval, že se kaplička stala obětí dopravní nehody. A tak jsme přišli o ukázkovou památku, který měla typické

formy stavebního stylu na severní Moravě, v němž se mísí už nové prvky a odeznělý barokní sloh, který se ještě projevuje u naší kapličky v průběžné, nade dveřmi vyklenuté římsce, podobné té, nade vstupními dveřmi do našeho kostela. Ale celkové proporce oproti barokním, široce usazeným formám, jsou už jiné, a to ve stylu opožděného klasicismu. Stavbička má větší lehkost, ale i mírnou

strnulost, kterou způsobují více do výšky protažené zdi a jakoby lehce a v ostřejším úhlu nasazená sedlová střecha pokrytá břidlicí.

Po asi sedmdesáti letech neexistence se vážně pomýšlí na znovuvybudování kapličky. Byla by to za posledních 300 let třetí kaplička Svaté Trojice na tom stejném místě. Měla by tam stát, do třetice všeho dobrého!

Dagmar Koverdinská

TŘEŠŇOVÁ ALEJ

V sobotu 26. března 2022 jsme opět dosazovali třešně v aleji směrem na Krásné. Počasí nám přálo a tentokrát se sešlo více jak 30 nadšenců. Nejmladší účastníci byla dvouletá holčička a nejstarší 78 letá seniorka. Vysadili jsme 8 nových sazenic stromů, které byly po posledním sázení ukradeny. A ještě jsme přidali další dva stromy. Třešňová alej tak čítá více jak 250 stromů. Provádíme jen nejnutnější údržbu starých stromů a torza kmenů záměrně ponecháváme na místě jako vhodné prostředí pro hmyz a drobné ptactvo. Přibližně 50 nejmladších stromů bylo nutné pořádně pozalévat, což ochotně zajistili naši dobrovolní hasiči, za což jim patří poděkování. Výsadba by se neobešla bez podpory sponzorů a obce Nový Malín.

A protože třešňová alej patří k vý-

znamným krajinotvorným prvkům a je nepřehlédnutelnou dominantou obce,

rozhodli jsme se ji přihlásit do ankety, "Alej roku". Anketu vyhláší nezisková

organizace ARNIKA. Cílem ankety je upozornit na krásu a užitek, které nám přinášejí aleje a stromy podél cest i ve volné krajině. Společně s přihláškou se zasílají fotografie aleje. I přesto, že fotodokumentaci máme, chceme současně požádat veřejnost, zda by se podělila o fotografie aleje z posledních dvou let v jakémkoli ročním období. Možná právě vaše fotogra-

fie bude součástí přihlášky do ankety a bude bojovat o čelní umístění v Olomouckém kraji za rok 2022. Hlasování v anketě bude zahájeno 2. 11. 2022. Naše alej si zaslouží váš hlas. Fotografie zasílejte na e-mailovou adresu: malinskealeje@seznam.cz

Současně pátráme po vzniku této unikátní aleje, pokud má někdo fotografie z období jejího vzniku, prosím

poskytněte je spolku, originál vrátíme.

Plánované akce a informace o našem spolku můžete sledovat na nových webových stránkách spolku: www.malinskealeje.cz

Těšíme se na setkání na dalších odborných přednáškách a akcích pořádaných pro veřejnost.

Petr Kuba
Malínské aleje, z.s.

KEŘ SVOBODY V NOVÉM MALÍNĚ

V úterý 12. 4. 2022 vysadili u kostela Narození Panny Marie místní obyvatelé společně s ukrajinskými rodinami, které našly náhradní domov v Novém Malíně, keř svobody, kalinu. Její bílé květy symbolizují nevinnost a čistotu, proto bývají nedílnou součástí výzdoby na svatbách a na oslavách ve východní části Evropy. Na Ukrajině je kalina obecná považována za národní rostlinu.

Akce vzešla z přání našich nových spoluobčanů. Hlavními koordinátory setkání byli paní Mgr. Hana Bednářová a členové spolku Malínské aleje. V úvodu jsme vyslechli píseň Kalina

v podání Elišky Bröcklové, na housle ji doprovázel Alois Pospíšil mladší a zazněla slova uvítání v naší obci a vroucího přání k zastavení bojů v jejich rodné zemi. Ukrajinské maminky poděkovaly za přijetí a zajištění bezpečí, které ony a jejich děti nyní potřebují. Sazení proběhlo společnou rukou ukrajinských dětí, maminek, babiček a pana Ing. Miroslava Vinklera. P. Otto Sekanina kalinu požehnal.

Poté jsme se odebrali do kostela, kde jsme mohli zapálit svíčku u obrazu Panny Marie, jako prosbu o ochranu a pomoc a uctít památku těch, kteří

bojují za svobodu na Ukrajině. Část ukrajinských rodin pochází z Kyjeva nebo jeho okolí a někteří z jejich rodinných příslušníků a tatínků dětí se bojů účastní. Následovala bohoslužba k uctění památky obětí války s prosbou za svobodu a mír, kterou sloužil P. Otto Sekanina. Kostelem zazněly slova smíru a lásky v češtině a také biblické texty v ukrajinštině. V závěru pan farář udělil pokřtěným přijímání a ostatním požehnal. Celá akce skončila přátelskými rozhovory v kostele i před ním.

MUDr. Mgr. Veronika Solařová
V Novém Malíně 20. 4. 2022

FARNÍ OKÉNKO

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST NOVÝ MALÍN, KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE Nový Malín 700, 788 03 Nový Malín

**ROZPIS
MŠÍ SVATÝCH**
neděle 10,30 hod.
čtvrtek 18,00 hod.

farář
P. Mgr. Otto Sekanina
Jana Žižky 144, 789 61 Bludov
E-mail: fabludov@ado.cz
Telefon: 731 626 532

KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE ČÁST II. – FARÁŘI A FARA

První zmínka o faráři je až z roku 1569, kdy ve Frankštátě působil protestantský pastor Jan Žoskén a po něm je uváděn Bartolomeus Scholz. Jména dalších duchovních nejsou známa. Nedostatek zpráv a listin z dob katolických je dán tím, že Frankštát byl dlouhou dobu protestantský a katolické listiny se nedochovaly. Po třicetileté válce dojížděli kněží ze Šumperka. Krátký čas takto působil ve Frankštátě i děkan Kryštof Lautner, který byl za čarodějnických procesů v r. 1685 v Mohelnici upálen.

Všechny snahy obce po získání vlastní fary a vlastního faráře byly dlouho bezvýsledné a narážely na odpor šumperských farářů. Teprve když se r. 1715 obrátili naši farníci přímo

na císaře, povolil olomoucký kardinál a biskup zřízení fary. Od roku 1728 měla vesnice kněze – expositu (pastorační správce bez samostatné správy majetku), od r. 1785 vlastního duchovního správce, který sídlil ve Frankštátě a od r. 1843 je zcela vyčleněna ze správy Šumperka a má svého faráře. Roku 1808 byla postavena nová fara. Farní archiv je veden od r. 1660 a matriky od roku 1668.

Poslední farář sídlící v Novém Malíně P. Vojtěch Vrtílek byl v roce 1961 přeložen do Štítů. Fara byla zabrána MNV. V roce 1969 byla farnosti předána náhradou za starou faru budova č. p. 132. Duchovní správu farnosti vykonával farář z Dolních Studének P. Bohumír Konečník, pozdější šumperský děkan a jeho nástupce P. Josef Rýznar. Od roku 1977 pak P. Julius Žvak, farář z Rapotína a od 1984 kněží ze Šumperka. Od roku 2012 je pověřen správou farnosti P. Otto Sekanina, farář z Bludova. Farní budova č. p. 132 byla v 90. letech prodána nájemníkům a farnost opět nemá vlastní faru.

NOC KOSTELŮ

Již po čtrnácté se otevřou brány kostelů, chrámů, modliteben, sborů, kapliček při akci Noc kostelů, která nabízí možnost nezávazného setkání s křesťanstvím.

Noc kostelů vznikla v roce 2001 v Německu a do České republiky se rozšířila z Rakouska. První ročník této akce se v České republice konal v květnu 2009 otevřením 25 kostelů. A v roce 2021 se akce rozrostla už na 1 228 kostelů a modliteben.

14. ročník celorepublikové akce Noc kostelů se v Novém Malíně uskuteční v pátek 10. 6. 2022. O programu budete informováni samostatnými plakáty.

Chcete si vytvořit program své vlastní Noci kostelů? Kromě již tradičních webových stránek www.nockostelu.cz lze nově využít také aplikaci pro zařízení se systémem Android i Apple iOS. Aplikace poskytuje zejména informace o zapojených kostelích a jejich programech. Standardní funkcí je nabídka programu nejbližších kostelů a modliteben podle GPS polohy uživatele. Kromě toho je v přehledu zapojených míst možné hledat a listovat podle okresu či kraje.

Mgr. Miroslav Podhajský

HASIČI

Začátkem roku proběhla na hasičské zbrojnici výroční valná hromada našeho sboru. Jako hosté se zúčastnili zástupci okolních sborů z Rohle, D. Studének, Lipinky, Klopiny, Troubelic, Hrabišína, Bludova, Mostkova

a náš pan starosta obce. Po minutě ticha za naše sestry a bratry byly přečteny zprávy o činnosti sboru, hospodaření sboru a zprávy o všech cvičebních družstvech za loňský rok. Po bouřlivé diskuzi následovalo oce-

nění našich členů **věrnostní medaili za 70 let u sboru obdržel pan František Diblík, Řád svatého Floriána pan Zdeněk Nesrsta a nejvyššího ocenění titul zasloužilý hasič pan Miroslav Nesrsta.**

Věrnostní medaile

Řád sv. Floriána

titul zasloužilý hasič

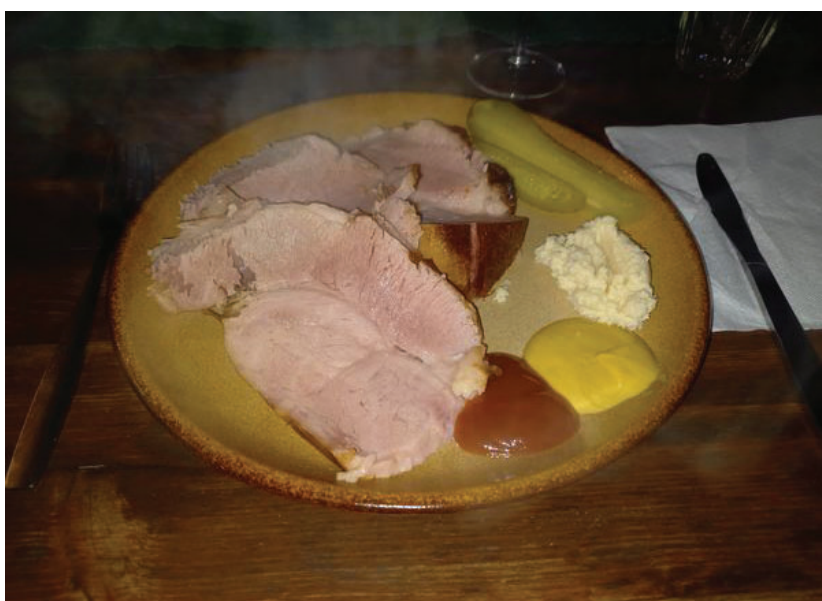
9. dubna upořádala obec dětský maškarní ples a večerní zábavu s kapelou reLucie, kde náš sbor zajišťoval občerstvení a volba langošů, jako jednoho z jídel, byl dobrý tah. Dětský ples navštívilo velké množství masek i rodičů, ale večerní zábava byla slabší. Někteří občané nám sdělili, že na plakátě byl zvýrazněn spíše dětský den, než večerní zábava, ale i já jsem slyšel náš místní rozhlas aspoň třikrát hlásit jak dětský ples, tak zábavu, proto si myslím, že když se polepší v informovanosti pořadatelé a občané budou více poslouchat, budeme spokojeni všichni.

15. a 16. dubna uspořádal sbor pro své členy zájezd asi po 13 letech. Myslím, že si ho za ty roky obětavé práce všichni zasloužili. Lituji toho, že se ho nemohli, jak ze zdravotních nebo osobních důvodů, zúčastnit všichni. Navštívili jsme Moravský kras, punkevní jeskyň, Macochu a Hustopečský sklípek u Radů. Samozřejmě všem se nejvíce líbila jeskyň.

Pavel Krobot

Za SDH Nový Malín Pavel Krobot

Knihovna Nový Malín

NOVÁ OTEVÍRACÍ DOBA

Po 8-12 13-17
Út 8-12 13-17
St 8-12 13-17
Čt 13-17
Pá 8-12

tel: 588881948

email: dana.nim@seznam.cz

**Novinka
ve vašem okolí:**

penguinbox.cz

Ahoj. Chci poslat balík,
bez front a **EXPRESNĚ.**

Pošli ho se mnou! 😊

A kam doručuješ?

Na libovolnou adresu,
do Boxu i do rukou. 👍

Jak velký balík?

Od velikosti obálky
až po mikrovlnku 😬
(33x39x67cm).

Balík podáš 24/7
Najdeš mě hned
vedle, i v Novém
Malíně!

Nový Malín 429

Podívej
se na
mapu:

**První balík
pošli za kačku!**

DORMER PRAMET

**ZMĚNA, KTERÁ
SE VYPLATÍ**

O benefitech si u nás rozhoduješ sám
- my ti na ně dáme každý rok 20 000 Kč

www.pracujtepronejlepsi.cz

HLEDÁME

SEŘIZOVAČE CNC STROJŮ

34 500 Kč

měsíčně po zaučení

www.dormerpramet.com

Mobilní pedikúra

> ošetření u vás doma <

ošetření mykotických
a zarůstajících nehtů,
otlaků a kuřích ok
rovnátka na nehty

Zuzana Genčurová
Tel.: 603 506 642
www.pedikurasumperk.cz

Aplikace Česká Obec

Ověřené a aktuální informace
přímo ve Vašem mobilu

...vaše obec na dlani!

aktuality

události

kultura

úřední desky

sport

oznámení

GET IT ON
Google Play

Download on the
App Store

